

Monumentnummer*: 524511

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 april 2002
Kadaster deel/nr 82993/107

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

Locatienaam	Locatieomschrijving
Wassenaar	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Wassenaar	F			11250

Omschrijving**

Inleiding complexonderdeel 1

Rooms-Katholieke KERK H. Willibrordus gebouwd vanaf 1903 in opdracht van pastoor Bruijstens naar neo-gotisch ontwerp van de architect Nicolaas Molenaar. De kerk kwam in 1905 gereed en verving een oudere uit 1724.

Voor de kerk staat een uit natuursteen gehakt Heilig Hartbeeld.

De voortuin van de kerk en bijbehorende pastorie wordt aan de straatzijde begrensd door een smeedijzeren HEK met kleine zweepslagen, geplaatst op een bakstenen onderbouw met ezelsruggen.

N.B. In 1976 werd een aanbouw gerealiseerd die voor bescherming van ondergeschikt belang is.

Omschrijving

Basilicale kruiskerk opgetrokken in helder rode baksteen in kruisverband onder met leien gedekte (Maasdekking) zadel- en schilddaken. De kerk bestaat uit een centraal geplaatste vierkantige toren onder vierzijdige spits met rechts een traptorentje onder een eveneens vierzijdige spits, verder een driebeukig schip van zeven traveeën met transept en een zevenzijdig koor. Het schip heeft een open vieringtoren met klok onder een smalle spits. Aan weerszijden van het koor de sacristie enerzijds en een traptoren onder een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zeszijdig tentdak anderzijds. De vensters van de kerk zijn spitsboogvormig, de spitsen van de torens worden bekroond met kruisbloemen, op de torenspits een weerhaan en op het dak van schip en sacristie zijn dakkapellen geplaatst onder een ingesnoerde spits met piron. De voorgevel (noord) wordt gedomineerd door de vierkante toren met de centraal geplaatste hoofdentree binnen archivolten bestaande uit een zware eikenhouten deur met beslag met boven het natuurstenen kalf een drielicht bovenlicht met maaswerk. Daarboven een fries van spitsboogvormige spaarvelden, een venster met traceringen en twee spaarvelden met traceringen. De top van de toren Springt op de hoeken in, waar korte torenvormige bouwdelen onder vierzijdige gemetselde kapjes met kruisbloemen geplaatst zijn. In vier zijden dubbele galmgaten onder een ronde wijzerplaat. Het schip met zijbeuken wordt geleed door uitgemetselde steunberen, onder de dakrand van schip en zijbeuken is een decoratief uitgemetseld fries aangebracht. Ter plaatse van de lichtbeuk vensters met traceringen, de zijbeuken hebben eenvoudige spitsboogvensters. In de transeptarmen en het koor zijn hoge smalle vensters geplaatst tussen steunberen. Ook hier bevindt zich langs de dakrand een uitgemetseld fries.

INTERIEUR. De kerk bezit nog grotendeels gaaf en in 1987 gerestaureerd, oorspronkelijk interieur waarvan de traveeën overkluisd worden door kruisribgewelven rustend op zuilen en halfzuilen voorzien van kantelen versierd met acanthusbladeren. De gewelven zijn polychroom beschilderd met florale motieven. Boven de scheibogen is een schijnt triforium aangebracht met daarboven spitsboogvensters met tracering. Noemenswaard zijn onder meer de eikenhouten banken met klakzandstenen delen in de zijwanden, de vloertegels, eikenhouten deuren van de biechtstoelen met beslag en glas-in-loodvensters. De oudste ramen zijn Otto Mengelberg (1867-1924), later werden ramen uit het atelier van F. Nicolas en Zonen, waarvan een aantal zijn ontworpen door Joep Nicolas (1897-1972), daaraan toegevoegd. Vermeldenswaard zijn verder de preekstoel en een communiebank van Franse zandsteen vervaardigd in het atelier van Mengelberg, het zwart marmeren altaar, het marmeren doopvont, het eikenhouten orgelbalkon. De glas-in-loodvensters in het priesterkoor en in de kapellen aan weerszijden daarvan zijn uit de werkplaats van O. Mengelberg en H.A.N. de Vos uit Utrecht. De altaaropstand op het hoogaltaar is afkomstig uit de Haagse H.H. Engelbewaarders. Het Adema-orgel uit 1905 en de orgelkas (in 1949 verbouwd door de fa.Bik) zijn niet van waarde uit het oogpunt van monumentenzorg.

Waardering

Uit 1905 daterende H. Willibrorduskerk, hoofdonderdeel van het gelijknamige complex, met bijbehorend interieur van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als representatief voorbeeld van een in- en uitwendig gaaf bewaarde rooms-katholieke kerk, gebouwd in een voor de bouwtijd en functie karakteristieke neo-gotische stijl, van groot belang in het oeuvre van M.C. Molenaar.

- vanwege de situationele en ensemblewaarde wegens de beeldbepalende ligging, herinnerend aan de vroegere schuurkerk en de dominantie in de katholieke enclave van de aan de Kerkstraat en de visuele samenhang met de overige complexonderdelen.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
Religieuze gebouwen	Kerk en kerkonderdeel	Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument